



**Przedpł. „Głosu Ziemi Żywieckiej“**  
 Rocznie . . . . . 10 zł. — gr.  
 Półrocznie . . . . . 5 zł. — gr.  
 Kwartalnie . . . . . 2 zł. 50 gr.  
 Numer pojedynczy . . . . . 20 gr.

## TYGODNIK SPOŁECZNO-NARODOWY

ADMINISTRACJA I REDAKCJA :

**Żywiec, ulica Hr. Komorowskich 60**

Pojawia się w każdy piątek z datą niedzielną!

Redaktor przyjmuje w każdą środę

Administracja czynna w środy

Rękopisów redakcja nie zwraca. :: Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

### O G Ł O S Z E N I A :

Cała stronica . . . . . 180 zł.  
 1/2 stronicy . . . . . 80 zł.  
 1/4 stronicy . . . . . 50 zł.  
 1/8 stronicy . . . . . 25 zł.  
 Drobne ogłoszenie (3 wiersze) . . . . . 2 zł.

# Idea narodowa to trwała gwiazda przewodnia.

„Idea oparta na jednostce jest jednak nie trwała. Gdy runął Napoleon I., Francja wróciła odrazu do swych dawnych granic. Minał sen o potęgę.”

„Jeżeli Włochy nie utrwały swego systemu rządzenia w całym narodzie, to po śmierci Mussoliniego może cały gmach państwowy runąć. — Wtajemniczeni mówią, że Mussolini właśnie dlatego prowadzi kraj swój do potęgi, bo opiera się na całym narodzie. — Jeżeli tak jest, to chociaż zabraknie wodza, naród włoski poprowadzi dzieło swego mistrza dalej.”

„Jeżeli historia uczy nas, że jedynie idea narodowa jest najlepszą podwaliną państwa, to dla czegoż szukamy innych dróg? — Patrząc trzeźwo naprzód musimy krzewić ideę narodową we wszystkich warstwach społeczeństwa. Niech wie każdy robotnik, rzemieślnik, kupiec, przemysłowiec, rolnik i uczonec, że dopiero zgodne współdziałanie tych wszystkich stanów w myśl jednej idei narodowej prowadzi naród do potęgi.”

Jednostka najlepsza, najzdolniejsza bez poparcia całego narodu nic nie zdziałała.”

„Idea narodowa przechodzi z pokolenia na pokolenie i świeci jak gwiazda przewodnia wszystkim narodom, które tę ideę u siebie krzewią, a jej nie tępią i nie ośmieszają, jak to się obecnie niejednokrotnie dzieje“.

## Słabi „zwycięzcy”

Na pierwszy rzut oka sanacja odniosła kolosalne zwycięstwo. Zwycięstwo podwójne — rozbić obozu narodowego — wzrost komunizmu. Fakty to są, zwłaszcza ten ostatni, których, ani zmniejszyć, ani zaprzeczyć się im nie da.

O komunizm będzie mowa innym razem. W tej chwili przyjrzyjmy się pierwszej części „zwycięstwa” — rozbić obozu narodowego.

W jakich warunkach odbywały się wybory, wiemy wszyscy dobrze. Wstępem do akcji wyborczej był napad i pobicie wielkiego publicysty Nowaczyńskiego. Dosyć!

Kto wrzucił do urny kartkę z numerem 24? Ten, który pierwemu odda życie, niżli pozwoli zjadać zować, skomunizować, zradykalizować, obedrzeć z wiary i polskości — Polskę. Oddał ją człowiek bezwiednie silny duchowo, odważny, zdecydowany, twardy. A takich mamy przeszło 800 000 w Polsce. To dużo, to bardzo dużo. A teraz lista 25. Również wyborcy jej byli to ludzie czujący i myślący narodowo, na tyle uświadomieni, że się obalamucić nie dali, na tyle mocni, że się pałek nie zlekli. Z niemi licząc, armia narodowa wzrasta do blisko półtora miliona. Zaiście, to bardzo dużo. Około 400.000 głosów N. P. R. prawie, a więc również ludzie narodowo czujących, czyli razem blisko dwa miliony głosów tj. tyle, co uzyskała jedynka. Jeżeli zważymy, że w niektórych miejscowościach 24 traciła bezowocnie po kilkanaście tysięcy głosów na marne, to dojdziemy do wniosku, że gdyby te trzy numery 24, 25 i 7 szły wspólnie, uzyskałyby tą samą ilość mandatów, co i jedynka. Weźmy przykład: w Wejcherowie 24 na 39.081 głosów zdobywa 2 mandaty, a 7 na 34.426 gł. jeden mandat, 25 na 26.121 głosów otrzymuje jeden mandat, a 18 (mniejszości) dostaje jeden mandat, uzyskując głosów tylko 17.778, 30 zaś t. j. sanacja uzyskuje bez mandatu 8.533 gł. Wobec tego Nr. 7 traci 17.000 głosów, 25 9000 głosów, 30-ka wyrzyna narodowym listom 8.000 gł. co razem wzięwszy dałoby nam 2 mandaty. W Cechnowie w ten sam sposób lista 24 traci około 15.000 gł., w okręgu Grojec-Błonie 24 traci około 12.000 głosów, w Krakowie 25

straciła 11.000 głosów, w Łodzi 25 traci bez mandatu blisko 20.000 tysięcy głosów, w pow. Poznańskim 25 traci około 9 000 głosów itd. Z tego wynika, że dawny Chrześ. Związek Jedności Narod. cyfrowo nie utracił ze swoich zwolenników, stracił zaś mandaty dzięki rozbić głosów.

A zwróćmy uwagę na to, że z obozu narodowego wywędrowało sobie, dzięki Bogu, wszystko to, co uległo pokusie, wszystko, co „polecało” na misrę soczewicy.

Trzeba zwrócić uwagę na to, że nożem w plecy ugodził w ostatniej chwili p. Sądewicz i jego zwolennicy — naszą ideę narodową. Tem niebezpieczniejszy cios, że „Gazeta Poranna” dawniej „Dwa Grosze” powiada o sobie, że jest pismem narodowym, a przecież na farbowanych lisach nie każdy i nie zaraz się pozna.

Z tego widzimy, że obóz narodowy wzrósł w siłach o tyle, że wyzbywając się dezertów, słabeuszów i pijaków notorycznych — prawie nic nie stracił z liczby wyborców, a więc wzmocił się.

Mówiąc o obóz narodowy mam na myśli, nie tylko Z. L. N., ale wszystkich narodowo myślących.

A jeszcze policzmy tych wszystkich z obozu narodowego, którzy jako ludzie spokojnie myślący, aż za spokojnie — ale narodowo czujących, do głosowania nie poszli. W Warszawie jednej takich było do 200.000. Żyd napewno każdy głosował, komuniści również, jedynkowiec bał się niegłosować, przynajmniej w dużej mierze — większość abstynentów politycznych reflektuje się napewno z ludzi narodowo myślących.

Jest to niewątpliwie element słabszy, ale w jakimś ważnym momencie i na nich liczyć można.

A jak wyglądają „zwycięzcy”?

Wystarczy przytoczyć tych parę nazwisk: Radziwiłł, Sanojca, Polakiewicz, Wiślicki, Kirsbaum.

Przytoczę jeden kwiatek z „Gazety Warszawskiej”:

„Katolicka Unia Ziemi Zachodnich (lista Nr. 30), odpowiednik listy Be-Be na obszarze Ziemi Zachodnich, w swej odezwie wyborczej powiada między innymi: „Walczyć będziemy o utrzymanie i podniesienie polskości miast przez specjalną opiekę i pomoc rozwoju szerokich mas polskiego stanu średniego, rzemiosła, handlu, przemysłu itd.”

Dalej „Gazeta Warszawska” podaje nazwiska członków lwowskiego kom. wyborczego z listy B. B.

(Lwów, na ogólną listę 4 mandatów dwa oddał żydom — Hańba!)

„Blumenfeld Chajes, Wasser, Aszkenazy, Beck, Bendel, Breiter, Brandstätter, Elster, Eile, Feder, Fiedlender, Froemel, Gelbard, Gerfunkel, Hirsch, Königsberger, Kahane, Mencil, Mund, Pordes, Paneth, Ruff, Reis, Rosner, Schapira, Süssel, Sattler, Schläfrig, Seifer, Sokal, Schall, Thorn, Wachtel, Weinberg, Wixel.

Jak wobec tego będzie wyglądała obrona polskości miast zgóry można przewidzieć“.

Usiłowano wzmóc w naiwnych wyborców religijność i katolickie listy B. B., a sanacja „Kurjer Wileński” — pisał:

— „Boże nakazy nie mają żadnego zastosowania w realnej walce o byt państwa dzisiejszego...“

„Interes Kościoła bardzo koliduje z interesem Rzeczypospolitej... Zmuszanie żydów do świętowania niedzieli, dyktowane przez katolicką politykę dotychczasowych rządów polskich, wcale nie jest dla państwa korzystne, przeciwnie, szkodliwe nawet... Utożsamianie interesów państwa z interesami Kościoła jest więc tylko demagogią... Weźmy, dla przykładu, kwestję ślubów cywilnych, która wywołuje wrzask demagogów, alarmujących opinię zamachami na sakrament“.

I cóż teraz czeka „zwycięzców”? Czekają ich dyskutowanie obietnic. Przemysłowcom kredytów udzielanie i ochrona przed wygórowanymi żądaniem socjalnymi sfer robotniczych. Tym ostatnim zaś poświęcenie świadczeń socjalnych. Ziemiaństwu kredyty i ochronę przed reformą rolną a Bojkom i innym dla drobnych rolników i bezrobotnych kredytów — i zwiększenia „błogosławieństw” reformy rolnej. Żywiłom katolickim i narodowym, którą się pod ich skrzydła zabłąkały — „obrony polskości” i religii katolickiej. Żydostwu i innym mniejszościom przywilejów, handlowania niedzielnego itd. „Wolno-myślicielom” rozwodów i ślubów cywilnych itd.

I tutaj dopiero przyjdzie rozdrobnienie, rozsypanie „zwycięzców”, tu się zacznie jeneralna plajta.

Zrobić zlepek sprzeczności paradoksalnych, to łatwo, ale utrzymać go, zadowolić — to już całkiem niemożliwe.

„Zwycięstwo” to, moim zdaniem, jest początkiem przegranej i kompromitacji.

Obóz narodowy jest jednolity, a jego przeciwnik odznacza się pstrokacizną poglądów, dążeń, pragnień, chciwości. To też obóz narodowy, poprzez swoją „przegraną” dojdzie do imponującego zwycięstwa. — Tak, tedy nasi „zwycięzcy” są bardzo słabi.

Kazimierz Gajewski.

## MY CZWARTA BRYGADA.

(Piosenka na popularnie-sanacyjno-niemiecką nutę).

Nie chcemy słów od was uznania,  
lecz waszych kies i waszych kont.  
Póki rząd ma coś do dawania,  
krzyczymy w głos: niech żyje rząd!  
My, czwarta brygada!  
Dać nam coś wypadła!  
Jak nie,  
pójdziemy se —  
pod inne drzwi pójdziemy se!

W brygadzie pierwszej byli... chłopcy,  
za darmo kiew ronila brać...  
Taki sentyment jest nam obcy —  
gdy chcesz nas mieć, gotówką płac!  
My, czwarta brygada! (j. w.)

Krwi swej i życia wam nie damy,  
lecz damy pysk i taty gest,  
gdy na cześć waszą zaśpiewamy  
„jedyńka“ już... zwycięzca jest!  
My, czwarta brygada!  
pyskaczów gromada,  
Za pysk  
ciągniemy zysk,  
ciągniemy zysk za pysk, za pysk.

Możemy krzyczeć na cześć tego,  
kto złota da choć z cudzych kies,  
lecz kto nie płaci — my na niego:  
— jechał cię sęk (jak w oryginale).  
My, czwarta brygada! (j. w.)

Gdyś szują jest od stóp do głowy  
do naszych kadr wnet zapisz się,  
a będziesz człowiek kryształowy  
odznaczeń grad nie minie cię.  
My, czwarta brygada —  
Sanojców gromada.  
Gdzie trzos,  
usuwamy nos,  
gdzie pełny trzos, tam jest nasz nos!

W ten sposób Polski my — ostoją!  
Na polskość patent dajemy my;  
Chcesz wielkim być — daj kieszeń swoją,  
nie — oszczekamy cię jak psy!  
My, czwarta brygada! (j. w.)

## Polska w liczbach.

Nie każdy z obywateli Polski jest cierpliwy i ma czas na odczytywanie długich statystyk i obszernych wywodów informacyjnych. Dla tych więc podajemy obraz Polski w cyfrach:

Obszar Polski wynosi dziś 388.279 klm. kw. Dalekie to jest od dawnego obszaru historycznego, jaki zajmowała Rzeczpospolita Polska przed pierwszym rozbiorem, bo wtedy obszar państwowy wynosił: 732.000 km. kwadr. Pod względem obszaru Polska zajmuje szóstą miejsce wśród państw europejskich.

Ludność polska w Rzeczypospolitej Polskiej znakomicie przeważa, tak, że państwo polskie należy uważać jako państwo narodowe, a nie narodowościowe. Według spisu z dnia 30. września 1921 roku Polska liczyła 27.184.836 mieszkańców. Uwzględniając przyrost roczny ludności, Polska dziś posiada 30 milionów obywateli.

Narodowościowy stosunek w Polsce według spisu ludności przedstawia się jak następuje: Rusinów — 3.899.223, Białorusinów — 1.111.000 i Niemców — 1.058.824.

Wyznaniowy stosunek wykazuje daleko większe zróżnicowanie, a więc: rzymsko-katolików — 17.368.352, grecko-katolików 3.032.637, wyzn. mojżeszowego — 2.849.020, prawosławnych — 2.846.508 i ewangelików — 1.014.577. Ze spisu porównawczego wynika, że przy spisie około 700.000 wyznawców religii mojżeszowej podało się za Polaków.

Polska graniczy z Niemcami, Rosją, Czechosłowacją, Litwą, Łotwą i w m. Gdańskim oraz Rumunią. Granice Polski mają długości: morska — 142,5 i lądowa 5.144,5 klm. Granice Polski tak od strony Niemiec: 1.662 klm., jak od strony Sowiec: 1.412 klm. są zupełnie otwartymi przestrzeniami, bardzo trudnymi do obrony militarnej.

Polska zajmuje 3,9 proc. powierzchni całej Europy, a jest 17-tym państwem pod względem wielkości swego obszaru w całym świecie, a 11-tym państwem pod względem liczby ludności w całym świecie.

Polacy więc w państwie polskim, po odliczeniu Żydów, Niemców, słowiańskich mniejszości i innych, stanowią 72 proc. ogółu mieszkańców.

Naogół jednak uważa się, że w Polsce zamieszkuje przeszło 18 milionów katolików, a jest to lud



ność w 97,7 proc. polska. Kościół katolicki zorganizowany jest w 5 prowincjach, 20 diecezjach i 4.122 parafiach. Ponieważ jednak grecko-katolicy stanowią część kościoła rzymsko-katolickiego, przeto Polska liczy 21 i pół miliona katolików ogółem, co stanowi 7 proc. katolików całego świata. Stosunki Polityki z Watykanem opierają się na konkordacie, zatwierdzonym przez Sejm 29 marca 1925 roku.

Według zawodów przypada w Polsce: rolników 64,3 proc., zajętych w przemyśle — 14,9 proc. — w handlu — 7,3 proc., innych 14,0 proc. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że na 1000 ludności w Polsce przypada 643 rolników, gdy na tę samą ilość w Niemczech jest rolników 351, a w Anglii tylko 80, widzimy, że Polska jest krajem rolniczym. Odwrotnie zaś pod względem zatrudnienia w przemyśle. Polska nie może przodować, gdyż na 100 mieszkańców pracuje w przemyśle 149, gdy w Niemczech 401, a w Anglii 581.

Polacy poza Polską i Śląskiem w Czechosłowacji zamieszkują jeszcze: w Niemczech — 1.300.000 Polaków; na Łotwie — 105.000 Polaków; na Litwie 250.000 Polaków; w Z. S. S. R. (w rozproszeniu) około 1.500.000 Polaków, w Stanach Zjednoczonych Półn. Ameryki przeszło 3 i pół miliona, w Kanadzie 100.000 Polaków, w Ameryce Południowej — 200.000; w Rumunii (na Bukowinie) — 40.000; polskiej ludności robotniczej w Peszcie, w Wiedniu i robotnicy rolni w Danii — 40.000 i ostatnia emigracja robotnicza we Francji — 500.000 Polaków.

Polska ma ustrój republikański. Władzą ustawodawczą jest sejm i senat, oparty na pięciopartyjnym systemie wyborczym. Konstytucja polska była uchwalona 17. marca 1921. Herbem Państwa Polskiego jest Orzeł Biały na czerwonej tarczy, sztandarem narodowo-państwowym: sztandar biało-czerwony.

## Sprawy robotnicze.

Echa Św. Józefa. Dzień Św. Józefa, był jednocześnie uroczystością związkową Narod. Związku Robotniczego im. ks. Stojałowskiego.

Złożyły się nato nietylko imieniny prezesa kol. Czulaka, ale kilku innych, zasłużonych współpracowników na niwie robotniczej. Dzielnemu prezesowi składali życzenia poszczególni komiteci fabryczni i przedstawiciele Związków, mieszczańskich w Domu Polskim. Życzenia, były przeplatane udatnymi deklamacjami, które wygłosili kol. Klęka, Drewniak, i Albin Majdak. Na zakończenie tej miłej uroczystości, przemówił red. E. Zajęczek, który podkreślił usługi dla sprawy robotniczej i narodowej, solenniżantów, a więc kol. Czulaka, Mrozka, Kołka, Homy, Czulaka (II.), Drewniaka, Mieszczaka, Małysiaka i innych. Poczem odbyła się towarzyska pogawędka, w nader miłym i serdecznym nastroju.

Biblioteka im. ks. Stojałowskiego, mieszczańca się w Domu Polskim, została po przeprowadzonej reorganizacji, ponownie otwarta. Książki wypożycza w każdy poniedziałek, wtorek i piątek, kol. Gołczyński. od godz. 17 do 20.

Socjalizm a młodzież. Ojcowie Benedyktyni w Innsbrucku zwracają uwagę katolickiego społeczeństwa na opłakany stan szkolnictwa, które w Austrii jest w rękach socjalistów. Dzięki poważnemu liczebnie zastępowi 5000 nauczycieli i nauczycielek, przeprowadzonych zasadami rewolucyjnymi, kierują oni 200.000 dzieci chrześcijańskich, z których 67.000 przypada na sam Wiedeń. W dzień Bożego Ciała szyderezca i bezbożna procesja zgrupowała w stolicy naddunajskiej około 6000 dzieci.

Partja socjalistyczna ponosi wielkie ofiary, w celu przyciągnięcia młodzieży. „Czerwoni przyjaciele młodzieży“ organizują ogrody, boiska, zebrania, kasy pożyczkowe, a w odpowiedzi na listy pasterskie bi-

skupów urządzili 120 bibliotek dla młodzieży, łącząc je z 2700 bibliotekami partyjnymi, dotychczas istniejącymi. Rezultat: dzieci w znacznej liczbie brały udział w rozruchach.

Dlaczego katolicy śpią, albo kłócą się między sobą, podczas gdy przeciwnicy organizują młodzież dla rewolucji?

Rządy socjalistyczne w Żyrardowie. Jako świadektwo gospodarki socjalistycznych demagogów, zanotować należy bankructwo powiatowej Kasy Chorych w Żyrardowie, która od początku swego istnienia była w rękach socjalistów i komunistów. Długi Kasy wynoszą 485.000 zł. W związku z tem objął urządowanie w zrujnowanej Kasie Chorych komisarz rządowy.

Francja a konwencja o 8-godzinnym dniu pracy. Na posiedzeniu Rady Ministrów, minister pracy Fallieres, przedstawił rezultaty obrad genewskich nad konwencją w sprawie 8 godzinnego dnia pracy. Rada Ministrów postanowiła się na stanowisku, zajętemu po ratyfikowaniu konwencji przez parlament i przeciwstawić się wszelkiego rodzaju projektom rewizji rzezonnej konwencji.

Jak Anglja troszczy się o górników. Z pomiędzy wszystkich ludzi pracy, górnicy są najbardziej upośledzeni pod tym względem, że praca ich odbywa się pod ziemią i są oni pozbawieni dobroczynnego działania promieni słonecznych. Aby brakowi temu w jakikolwiek sposób przeciwdziałać, utworzyło się w Anglii towarzystwo, które młodszym robotnikom, co wskutek pracy pod ziemią szczególnie ucierpieli, ułatwia wyjazd do Szwajcarii dla poratowania zdrowia. Na tem jednak nie kończą się jeszcze zadania towarzystwa. Zamierza ono mianowicie założyć w całym szeregu kopalń kąpiele słoneczne, aby wszystkim robotnikom uprzystępnić dobroczynne działanie ultrafioletowych promieni. Pierwsze w tym kierunku próby uczyniono na kopalni Sherwood pod Mansfield, w hrabstwie Nottingham. Nad kąpielami temi czuwa stale lekarz, aby wszyscy robotnicy równomiernie z nich korzystali oraz aby kąpiele te były ściśle według przepisów medycyny stosowane.

Towarzystwo to zamierza w przyszłości rozciągnąć obowiązek korzystania z kąpeli słonecznych także na konie, pracujące pod ziemią i pozbawione wskutek tego słońca.

## „Bałagan“.

W krakowskim „Czasie“ znajdujemy ciekawy artykuł wstępny o „Rozbiciu Chadecji“. Pisałiśmy już sami o tem z powodu nieprzytomnego zachowania się niektórych publicystów i organów prasowych Ch. D. „Czas“ tak pisze:

„Krakowski organ Chadecji jest zupełnie zdezorientowany i słusznie domaga się zwołania Naczelnej Rady stronnictwa, któraby rozstrzygnęła, z kim Chadecy idą: z rządem Piłsudskiego, z endecją, Piastem czy sami? Jak dziś bowiem, to każdy chadek i każdy organ chadecki idzie samopas w rozbieżnych kierunkach.

Organ krakowski ratuje się tem, że w treści numeru podaje złośliwe i fałszywe informacje antyrządowe, a w artykułach wstępnych zapowiada możliwość porozumienia się Chadecji z rządem w sejmie pod takimi a takimi warunkami.

Gała „polityka“ chadecka jest więc obrazem politycznego bałaganu.

Chadecy, wbrew temu co dotąd głosili, okazali się partją źle zorganizowaną i słabą. Tam, gdzie szli osobno, zyskali najwyższą garstkę głosów, nie będąc nigdzie zdolni do przeprowadzenia swojej listy.

W b. Królestwie okazała się endecja partją o wiele silniejszą; u nas, gdyby nie pomoc Piasta, nie byłiby mogli myśleć ani o jednym kandydacie.

Siła Chadecji — poza grupą Korfantego — okazała się blufem, co pociągnia zapewne dalsze konsekwencje, przy innych sposobnościach“.

## Magistracie bielski! — Zastanów się!

Przed kilku miesiącami, zamieściliśmy na łamach naszego pisma, artykuł, w którym skrytykował autor, postępowanie bielskiego Magistratu, w stosunku do lokatorów, zamieszkujących nowowbudowane budynki gminne. Byliśmy święcie przekonani, że tak nasz głos, jak i liczne interwencje przeszło sześćdziesięciu lokatorów, odniosą jakiś efekt. Na optymizm nasze, srogośmy się zawiadli, bo zamiast życzliwego odniesienia do postulatów, spotkali się lokatorzy, z kamiennym milczeniem. Stanowisko Magistratu byłoby usprawiedliwione, gdyby żądania lokatorów były drobiazgowo, lub też zupełnie nieuzasadnione. Tak jednak nie jest.

To, czego domagają się lokatorzy, jest aż nadto słuszne i prawnie umotywowane i milczenie Magistratu jest niczem innym, jak tylko świadectwem braku dobrej woli. Bo czegoż domagają się, ci nieszczęśliwcy, tak faktycznie ich nazwać możemy?

Ukrócenia wyzysku, w formie redukcji czynszu lokatorskiego, minimalnie o 1/3 oraz wykonania zawartej umowy, w myśl której, do Magistratu nale-

## ARCHITEKT i BUDOWNICZY KAROL GAMROT

(zaprzyiężony rzeczoznawca budowlany) projektuje i wykonuje solidnie i na przystępnych warunkach wszelkie prace wz zakres budownictwa wchodzące.

Bielsko, ul. Młyńska Nr. 3 — Telefon 612-VI

zy: urządzenie łazienek, stor do okien, wyciągów na węgiel i t. p. niezbędnych braków, będących kardynalną częścią każdego, już nie komfortowego, ale skromnie, higienicznego mieszkania. Jeśli się weźmie pod uwagę, że czynsz mieszkaniowy, pochłania często połowę poborów miesięcznych, przeciętnego pracownika umysłowego, że za wyszczególnione braki w urządzeniu mieszkań, płać lokatorzy od roku blisko, to widzimy, że pretensje lokatorów, do Magistratu są więcej niż uzasadnione i było kardynalnym obowiązkiem władz komunalnych, niezwłocznie je rozpatrzyć i w możliwie najkrótszym czasie je zlikwidować. O czymś świadczy milczenie i brak zainteresowania tą sprawą, ze strony Magistratu? Na to dadzą sobie odpowiedź, sami! Szan. Czytelnicy?

Do sprawy tej, powrócimy jeszcze. Narazie sygnalizujemy, fakt powstania komitetu lokatorskiego, który w tych dniach, wystąpi do Magistratu, z odpowiednim memorjałem, który, sądzimy, znajdzie odpowiednie zrozumienie.

Obyśmy się i tym razem nie pomylili. K. J.

## Kradną głosy!

Bogobojni Chadecey, są niezgorzemi rzeźmieszkami politycznymi od najbliższych sąsiadów, socjalistów. „Wyzwolenie Społeczne”, chcąc pochwalić się, niewątpliwie dużym sukcesem przy ostatnich wyborach, zamieściło zestawienie ilości głosów, jakie padły na poszczególne listy w powiecie białskim. I celowo, zdefraudowało liście Nr. 24 około 1000 głosów, przydzielając je żydowskiej liście Nr. 17. Nie protestowaliśmy tego, wiedząc o tem doskonale, że tylko głupcy, dają wiarę złodziejstwu socjalistycznym. Ale o dziwo. Katolicka, bogobojna, czysto chrześcijańska, niewinna i pod „patronatem” będąca „Przyszłość” popełniła również identyczne złodziejstwo, zamieszczając w ostatnim numerze, sfałszowany wynik wyborów. Nad tem łajdactwem nie mogliśmy się przejść milczkiem.

Kanalja, mieniąca się być „chrześcijańska”, musi być napiętnowana.

Społeczeństwo musi wiedzieć, że „Przyszłość” rywalizuje z „Wyzwoleniem Społeczne” w łobuzerco politycznej.

Resztki chadeckie, muszą się wreszcie przekonać, że „Przyszłość”, niejednokrotnie już zdystansowała „Wyzwolenie Społeczne”, w posługiwaniu się kłamstwem i łajdactwem.

Dziś, godzimy się z ks. Patronem Mączyńskim, że „chadecja, jedną się rzeczą, różni od socjalistów, mianowicie — chrześcijaństwem” (wyjątek z przemówienia, na wiecu w Komorowicach).

Oj! te Nestki, te Nestki!

F.

## Prośba do Czytelników!!

Redakcja zwraca się z gorącą prośbą do Szan. Czytelników o nadsyłanie korespondencji, wzmianek kronikarskich i t. p. i t. p., które chętnie będą zamieszczone na łamach naszego pisma.

## Kronika.

Z Białej-Bielska i okolicy.

Tymczasowy Zarząd Powiatowy w Białej komunikuje, że: W sprawie spłacania prawomocnie nałożonej przez Wydział powiatowy w Białej opłaty drogowej na rok 1927, Rada przyboczna Tymczasowego Zarządu Powiatu Autonomicznego w Białej na posiedzeniu odbytem dnia 3. grudnia 1927 roku uchwaliła nie liczyć odsetek zwłoki tym płatnikom, którzy powyższą apłatę uiszczą do dnia 31. marca 1928 z tem, że po bezskutecznym upływie powyższego czasu ulgowego, odsetki i kary za zwłoki będą zaliczane od 1. stycznia 1928.

Odroczenie niniejsze, i ulgi nie dotyczą zaległych opłat za lata ubiegłe, które będą ściągane w czasie najbliższym w drodze egzekucji sądowej.

**Śmiertelny wypadek.** 17. marca b. r. w nocy wypadł konduktor kolejowy Michał Wiesner z jadącego pociągu towarowego w Chybiu i został przejechany przez brzoż, ponosząc śmierć na miejscu.

**Nieostrożność — śmiercią przytłaczona.** 19. marca o godzinie 20-tej Józef Böhm z Czechowic obchodził swoje imieniny i podczas tejże manipulując rewolwerem, w następstwie którego strzelił sobie w lewą rękę i nogę. Böhm po udzieleniu mu pierwszej pomocy lekarskiej zmarł wskutek upływu krwi.

**Aleksandrowice.** W tutejszej gminie młodzież coraz to więcej garnie się do pracy społeczno-oświatowej. Dnia 11. lutego b. r. urządziła z ramienia Koła Macierzy Szkolnej przedstawienie w lokalu restauracji: „Pod Patriotą”. Program wypełniły dwie jednoktówki: „Łobzowanie” i „Stryj przyjechał” oraz

dwie pieśni: „Wieczór osnuł sioła...” i „Dzieweczko czemuż to...”. Każdy z amatorów oddał swoje role znakomicie. Również głosy w śpiewie harmonizowały się, pomimo pierwszego występu. Sala była wypełniona publicznością po brzegi. Z oklasków i ogólnego zadowolenia malującego się na twarzach publiczności można wywnioskować, że przedstawienie się jej podobowało. Między uczestnikami było także dużo inteligencji z Bielska i Białej. Po przedstawieniu odbyła się zabawa taneczna. Rozpoczęła się polonezem, na czele którego stanął p. inspektor Matusiak. Zabawa urozmaicona była licznymi gramami, tańcami narodowymi, jak krakowiakiem i mazurem. Pomimo, że p. Klausner urządził o tej samej porze w swojej restauracji „hausbal”, nie tem nie wskórał, bo gości na przedstawieniu i zabawie Koła Macierzy Szk. było dosyć.

**Znana ogólnie Szkoła Tańców Stanisława Weissa w Białej** rozpoczęła nowy sezon. Program nauki przewiduje tańce dla początkujących: polka, walc, kadryl i mazur. Projektowane są specjalne kursa dla nauki najnowszych tańców, jak: Bananas Slide, Walsanne, Tango, New Blues, Charleston, Black i inne.

P. Weiss brał udział w Kongresie nauczycieli tańca w Paryżu. — Zapisy przyjmuje w biurze: Biała, ul. Hałcnowska 37.

**Pożar.** 20. marca br. wybuchł pożar w stodole Jerzego Miklera w Międzyrzeczu Górnem, która spłonęła wraz z innymi zabudowaniami i narzędziami rolniczymi. Szkoda wynosi około 15.000 zł. Przy pożarze brała udział straż pożarna z Międzyrzecza i tamt. post. P. Policji.

**Koło Powiatowe T. S. L. im. Król. Wł. Jagiełły w Białej** ma zaszczyt zaprosić wszystkich P. T. Członków na odczyt, który wygłosi z okazji Walnego Zgromadzenia tegoż Koła Prezes p. dyr. gimn. Chmielowiec, na temat „Mowa a pismo” w sali rymsunkowej Seminarjum nauczycielskiego w Białej, przy ulicy Komorowickiej dnia 27. marca 1928 r. o godzinie 7:30 wieczorem. — Goście mile widziani.

Następnie odbędzie się Walne Zgromadzenie tegoż Koła, z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie.
2. Sprawozdanie Zarządu z działalności Koła za rok ubiegły, a mianowicie: sprawozdanie prezesa, sprawozdanie sekretarza, sprawozdanie skarbnika i sprawozdanie bibliotekarza.
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
4. Dyskusja nad sprawozdaniami.
5. Wybory prezesa i nowego Wydziału.
6. Wnioski członków.

Gdyby o godzinie 8-mej wieczorem nie zebrała się przepisana statutem ilość członków, odbędzie się Walne Zgromadzenie o godzinie 8:30 bez względu na ilość obecnych członków.

## Kronika

Z Żywca i okolicy.

**Nekrolog.** W dniu 15. bm. zmarła obywatelka m. Żywca śp. Antonina Micherdzińska. Przeniesienie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku nastąpiło dn. 17. bm. o godzinie 9-tej. Chór „Lutnia” odśpiewał na ementarzu „Salve Regina”.

**Uroczysty Wieczorek.** W dniu imienin Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego, odbył się uroczysty Wieczorek, staniem Komitetu Obywatelskiego w sali „Sokoła”. Na program, prócz podniosłego przemówienia p. red. Walewskiego złożyły się: autorytatywne wierszy p. Mączyńskiej, trio muzyczne (p. Ziemi nowiczo, prof. Marcinek i p. Onyszkiewicz), występ „Lutni”, zakończony serenadą „Walewskiego” (solo p. Jagosza z akomp. chóru), autorytatywna uroczystego wiersza p. prof. Kremera na cześć Piłsudskiego i sztuka p. t. „Szaleńcy”, odegrana siłami Tow. Miłośników Sceny pod reżyserją prof. Kremera. Podnieść należy z uznaniem działalność i energię prof. Kremera, któremu zawdzięczać należy umiejętnie zestawienie programu i urozmaicenie wieczorku.

Po wieczorku liczne grono gości udało się do „Polonji”, gdzie przy wspólnym stole spędzili w przemiłym nastroju kilka godzin. Liczne toasty, przemówienie pr. red. Walewskiego, śpiewy „Lutni” i świetne humoreski p. Kremera ożywiały nastrój.

## Dawniej i dziś.

Dawniej, kiedy oszczerca żądłem swem uraził, Sam się na niezbyt miłe następstwa naraził. Musiał się pod stół wcisnąć — i psim obyczajem Odszczekiwać kalumnie. Przyjmując nawzajem Choćby nogi kopnięcie — jak bywa pod stołem. Gdy biesiadnicy miejsca pozajmują spodem. Dziś się kopnięciem nogi oszczerca nie stropi. Gwiżdże na cześć i honor — i w cięż swoje kropi.

J. Włodkowski.

## Z życia organizacji

**Posiedzenie Zarządu Powiatowego Związku Ludowo-Narodowego w Żywcu, oraz zebranie Rady Powiatowej Z. L. N. w Białej, odbędzie się po Świętach Wielkiejnocy. Sekretariaty Związku Ludowo-Narodowego w Województwie Krakowskim. 1) Kraków Rynek Główny 6**

## Nie zapominajcie !!

Zbliża się drugi kwartał — Obowiązkiem każdego prenumeratora, jest wysłanie prenumeraty — Prenumerata kwartalna wynosi 2<sup>50</sup> Zł

w podwórzu na prawo l. p., czynny codziennie od 10—13 tej.

2) Bielsko, Dom Polski ul. Blichowa 40, czynny codziennie od 8—18-tej.

3) Zakopane, Redakcja „Górala”.

4) Żywiec, ul. Hr. Komorowskich 60, czynny w każdą środę i w dniu jarmarczne.

5) Kęty, ul. S to Krzyżka 252 (w domu Macieja Bojana) czynny w każdy poniedziałek od 8—15.

Członkowie i mężowie zaufania Związku Ludowo-Narodowego oraz prenumeratory „Więca-Pszczółki”, „Placówki Kresowej” i „Głosu Ziemi Żywieckiej” winni się zgłaszać w sprawach organizacyjnych, prenumeraty i osobistych do jednego z najbliższych Sekretariatów.

**Kęty.** Sekretariat Obwodowy Związku Ludowo-Narodowego oraz Filje „Placówki Kresowej”, i „Więca-Pszczółki” został otwarty w dniu 26. marca i będzie czynny w każdy poniedziałek od godz. 9-tej rano do 15-tej bez przerwy.

Zwracamy na to uwagę naszych prenumeratorów, członków i mężów zaufania Związku Ludowo-Narodowego zamieszkałych na terenie z obwodu kęckiego.

## Pisma nadesłane

„Ogrodnik”. Ukazał się Nr. 1. wydawanego w Warszawie (ul. Boduena 2) czasopisma „Ogrodnik”. Na treść numeru składają się następujące artykuły: Kaprysy sliw — B. Galczyński. Kosow i jego okolice, jako pierwszorzędny teren sadowniczy — Dr. A. Tarnawski. Asparagusy — A. Mroziński. Kto powinien, a kto nie powinien sprowadzać nowości z zagranicy — W. J. Zieliński. Ogródki amatorskie — W. Zieliński. Wyjątek z listu do Redakcji — A. Modzelewski. Jak założyć ogródek skalny — Z. Hellwig. Inspekt w ogrodzie amatorskim — X. Ruśniatka. Rośliny pnące do okrywania ścian — A. Maciejewski. Opóźnianie kwitnienia konwali — A. Maciejewski. Zamło potasu, Deszczowanie — E. J. W jaki sposób tępią grzyby i szkodniki zagranicą — I. F. Kalendarz terminowy na styczeń — A. Zaleski. Zimowanie pszczoł — J. Br. Pytania i odpowiedzi.

Dodatek do Nr. 1. „Ogrodnika”: „Róża”. Więcej róż! Pędzenie róż w doniczkach — St. Mazurkiewicz. Szczepienie róż — E. Piórkowski. Sadzenie róż — Z. P. 12 odmian róż — w. m. Kalendarz robót przy różach na styczeń-marzec

**Cement, wapno**  
papa smołowcowa  
do krycia dachów — i  
izolacyjna.

**WĘGIEL GÓRNOŚLĄSKI**  
**KOKS GÓRNOŚLĄSKI**  
dla P. T. kowali

**DRZEWO opałowe**  
w krążkach i metrach

Ziemiaki jadalne, sadzonki różowe i Janówki  
można otrzymać ze składu

**JANA CZAUDERNY**  
Biała, ulica Kolejowa Nr. 1. (ob. Poczty)

Zamówienia na węgiel i drzewo przyjmuje się w składzie.  
Na życzenie odwozi się do domu zamówione towary

Wszystko pod gwarancją!

Zamiana  
dozwolona.

**ANIO** a pierwszorzędnej jakości nabyć możesz:

**BRZYTWE**  
orig. Henkels, Erna, Zammesfabrika

**MASZYNE**  
do strzyżenia włosów  
orig. ang. „Jumel” i inne

**APARATY**  
do golenia orig. amer. „Gillette” i inne

Wszystkie przybory do golenia. —  
Noże, widelce, łyżki i inne  
wyroby stalowe  
w FIRMIE

**F. ADAMCZAK-POZNAN**  
WAŁY KRÓL. JADWIGI 11.

5 DOL. nagrody osiągnąć może każdy.  
to czyni zakupy w mojej firmie  
Blizsze szczegóły w prospektach

## KUPUJĘ wagonowo

stołowe ziemniaki, i siano z łąk 6-6  
— proszę o przesłanie cennika —

**J. SISSE :: BERLIN-HALENSEE**

Joachim-Friedrichstrasse 49. Telefon: Pflzburg 5365

Poszukuje się chłopca do praktyki za godziwym wynagrodzeniem — do przemysłu grzebiarskiego — najchętniej z okolicy Bielska lub Białej. Wiadomość w Redakcji „Placówki Kresowej” Bielsko

## ART STUDIO

Atelier Reklamy Artystycznej,  
Sztuki stosowanej i Dekoracji.

### ŻYWIEC

Najlepsze projekty reklamowe,  
szybkość wykonania, skuteczność i ceny konkurencyjne.

Na żądanie prospektu i kosztorysu

# „SIEJBA“

Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa

Żywiec

2-5  
poleca po cenach najniższych i na warunkach najdogodniejszych:  
**MASZYNY ROLNICZE:** młockarnie, siewniki, plugi, brony, kultywatory, młynki, siewczarnie, wirówki „Alfa-Leval” i t. p. **NAWOZY SZTUCZNE:** żużle, superfosfaty mineralne i kostne, azotniak, saletrę chilijską, sól potasową, kałnit, wapno nawozowe i t. p. **NASIONA:** wszelkie nasiona warzywne, koniczynę, trawy, zboże siewne, oryginalne i odsiewy. **PA-SZE:** słomę, mąkę, otręby i maku-chy lniana. **ARTYKUŁY SPÓŻYWCZE.** **HURTOWNA SPRZEDAŻ MĄKI** (z pierwszorządnych młynów), **SOLI.** **CEMENT.** **PAPE.** **ŻELAZO RAPOWE.** **GWOZDZIE.** **WĘGIEL.** **SKUP ZBOŻA**



Zakład Artystyczno - Fotograficzny

W. JNOWSKIEJ

w Bielsku, ulica Blichowa 19

wykonuje wszelkie prace w zakresie fotografii wchodzące, po cenach nader przystępnych.

**LEON TESSER W BIAŁEJ**

Pierwszorządna Kawiarnia i Restauracja

Znakomita kuchnia polska wydaje obiady i kolacje — po cenach umiarkowanych.

**WYBOROWE LIKIERY I PIWO**

Oryginalne zagraniczne wina.

Dla przyjezdnych i zabrań towarzyskich osobne gabinety.

Zakład artyst. fotografii  
**R. HOMA -- ŻYWIEC-ZABŁOCIE**

ulica Zawodą 351

wykonuje pierwszorządnie wszelkie prace, jak: zdjęcia, portrety. — Specjalność Zakładu: zdjęcia techniczne, wnętrza fabryk dla celów reklam., dla kupców widoki na pocztówki i t.p.

## Cóż z tego — że orzesz i siejesz

bronujesz, pielesz i ciężko pracujesz, gdy obsiewasz złem lub lichem nasieniem?

Plon masz marny a gatunek mizerny.

Spróbuj i zamów nasiona u nas, a przekonasz się, co to są dobre nasiona.

Hodujemy sami nasiona, więc znamy się na ich wartości !!

„**GRANUM**“ Hodowla Nasion Selekcyjnych  
Warszawa, Plac Napoleona 6

## Wysokie ZAROBKI

osiągnąć mogą Panowie, którzy zwiedzają prywatną klientelę po miasteczkach i wioskach na bardzo pokupny i zaprowadzony artykuł w cenie od 2 do 4 Zł. — Sprzedaż łatwa  
Prospekty darmo!

„**ADRA**“ Oddz 26 Bydgoszcz  
Promenada Nr. 12

PIERWSZORZĘDNA  
**RESTAURACJA I KAWIARNIA**  
FLANKA W BIELSKU  
Kuchnia obywatelska. Wyśmienite obiady i kolacje  
Usługa rzetelna  
Codziennie koncert

## Śląski Urząd Wojewódzki (Wydział Oświecenia Publicznego)

rozpisuje

# KONKURS

na posadę starszego woźnego i pomocniczego woźnego  
w Państwowym Gimnazjum Polskim w Bielsku.

Do posady przywiązane są pobory XIII. (trzynastej) względnie XV. (piętnastej) grupy uposażenia w myśl ustawy z dnia 9. października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924), oraz rozporządzenia Rady ministrów z dnia 4. listopada 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118 poz. 847 z r. 1925).

Reflektanci zechcą wnieść podania wprost do Dyrekcji Państwowego Gimnazjum Polskiego w Bielsku w terminie do dnia 31. marca 1928, do których należy dołączyć:

1. metrykę urodzenia,
2. poświadczenie obywatelstwa polskiego,
3. świadectwo zdrowia, wydane przez lekarza urzędowego,
4. dokładny życiorys, udokumentowany świadectwami i dowodami, z których niewątpliwie wynikać musi ciągłość zajęć dotychczasowych.

Pierwszeństwo w nadaniu posady zastrzega się wysłużonym wojskowym.

Wydział Oświecenia Publicznego.